Jaarverslag 2025

Vereniging voor Bescherming van

Natuur- & Landschap Goeree-Overflakkee

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag 2025 Algemeen 1
2. Jaarverslagen van de Werkgroepen 2
   Natuurwandelingen 3
   Vogels 3
      Project Watervogeltellingen 4
      Project Akkervogels/Patrijs 4
      Project Kerkuilen 4
      Project Strandbroedvogels 5
      Project Van Pallandtpolder 5
      Project Weidevogels Polder Oude Oostdijk 6
      Project Zomertortel 6
      Project Huiszwaluwtellingen 7
      Project Voedselbos Lust & Last vogeltellingen 7
   Vlinders 7
   Planten 8
      Project Planten Oost-Flakkee 8
      Project Plantenwerkgroep Kop van Goeree 8
      Project Plantenonderzoek 8
   NLGO - Groene Stranden 9
   Terreinbeheer 10
   Kenniscentrum Zandwallen 10
   Planologie 10
      Project Ouddorp Kust Ruimte en Rust 11
      Project Omgevingswet / Provinciaal Overleg NNN en ZH-PLG 12

NLGO-Digitaal 13

1. Jaarverslag 2025 Algemeen

Het ledenaantal van de vereniging is in 2025 licht gedaald, van 537 naar 532. Er waren 42 opzeggingen en 37 nieuwe aanmeldingen. Voornaamste reden voor opzegging zijn veranderingen in de privéomstandigheden. Een klein aantal leden gaf aan dat de vereniging voor hen onvoldoende toegevoegde waarde meer had.

De Algemene Ledenvergadering van 17 april 2025 werd ingeleid door een presentatie van Leo Linnartz, met als onderwerp: Rewilding, grote grazers op en om ons eiland. Rewilding is een vorm van natuurherstel, waarbij de natuur zoveel mogelijk zelf aan het roer staat. Natuurlijke processen worden zoveel als mogelijk hersteld. Grote grazers keren terug en ook predatoren horen daarbij. Natuurgebieden op en rond het eiland kwamen in de presentatie voorbij, bezien vanuit het standpunt van rewilding.

In het officiële deel van de ledenvergadering werd afscheid genomen van voorzitter Jan Baks en secretaris Ed van Wijk, die respectievelijk 13 en 8 jaar deel hebben uitgemaakt van het bestuur. Jan werd toegesproken en bedankt voor zijn inzet voor de vereniging door waarnemend voorzitter Leendert Tanis. Ed van Wijk door zijn opvolger Jan Zuidweg. Ken Kraaijeveld werd in dezelfde vergadering als nieuw lid in het bestuur gekozen.

Na de ledenvergadering heeft in de loop van het jaar een herschikking van de bestuursfuncties plaatsgevonden. Plaatsvervangend voorzitter Leendert Tanis heeft het voorzitterschap overgedragen aan Ken Kraaijeveld.

De vereniging is het afgelopen jaar doorgegaan met het organiseren van tal van activiteiten, die hierna vanuit de werkgroepen verder worden vermeld en toegelicht. Het bestuur heeft 13 keer vergaderd, waarvan het overgrote deel in aanwezigheid van een aantal coördinatoren van werkgroepen. Er zijn regelmatig nieuwsbrieven uitgebracht. Ook de Sterna is weer een aantal maal verschenen.

In het bestuur is aandacht voor het feit dat de vereniging wellicht niet erg bekend is bij het grote publiek. Er wordt nagedacht over het aanboren van mogelijkheden om nieuwe, vooral jonge, leden te werven om zodoende de toekomst van de vereniging veilig te stellen. De kracht van de vereniging zit vooral in de diversiteit van de werkgroepen, die natuurbeheerders ondersteunen, flora en fauna monitoren, planologische ontwikkelingen volgen en adviseren over zandwallen en natuur- en waterbeheer. De vereniging is een waardevolle gesprekspartner en, op basis van gebiedskennis, een vraagbaak voor alle overheden die zich met ons mooie eiland bezighouden.

2. Jaarverslagen van de Werkgroepen

Alle coördinatoren van werkgroepen en van projecten binnen werkgroepen zijn binnen hun aandachtsgebied verantwoordelijk voor hun eigen activiteiten, hebben hun eigen contacten, enzovoorts. Ook leveren zij (voor zover zij dat zelf relevant vinden) een al dan niet gedetailleerd jaarverslag in. In het volgend is van ieder ontvangen jaarverslag of overzicht een samenvatting opgenomen. De volledige jaarverslagen zijn op de NLGO-website terug te vinden, bij iedere werkgroep. Uw vragen of opmerkingen daarover zijn welkom bij het bestuur via info@nlgo.nl.

Natuurwandelingen

In 2025 zijn iedere eerst zaterdag van de maand weer wandelingen georganiseerd door (voormalige) IVN-gidsen. Ongedwongen, bedoeld om te genieten van ons bijzondere landschap, flora en fauna, soms in cultuurhistorische omgeving. Niet heel druk bezocht, het voornemen voor 2026 is om meer ruchtbaarheid aan de evenementen te geven. Voor 2026 is de kalender al wel ingevuld met weer interessante bestemmingen. Zie de agenda op de NLGO-website.

Vogels

De werkgroep is met nieuw elan aan het seizoen begonnen en heeft een aantal boeiende excursies en lezingen verzorgd. Afgelopen jaar waren er een vijftal presentaties:

- Herkennen wintergasten – Ko Katsman
- Gierzwaluw – Evert Pellenkoft
- Herkennen zangvogels - Ko Katsman
- Slikken van Flakkee – Merijn Loeve
- Vogels kijken met DNA – Ken Kraaijeveld

De presentaties werden gegeven in Lust en Last met een wisselend aantal bezoekers.

Om een en ander buiten te ervaren zijn er een aantal excursies gehouden die aansloten op de presentaties of het werk van een groep binnen NLGO. Deelname was wisselend in een overzichtelijk aantal.

- Wintergasten – Oude Tonge
- Wintergasten – Brouwersdam
- Zangvogels herkennen – Slikken van Flakkee
- Hemelvaartsexcursie zangvogels – Kwade Hoek
- Zomertortel – fietsexcursie duinen van Goeree
- Landschaps- , vogelexcursie – Slikken van Flakkee

Het plan was om ook mee te doen aan Eurobirdwatch. Helaas ging dat door omstandigheden niet door.
Een aantal malen is de ‘Nieuwsflits’ naar leden van de vogelwerkgroep gestuurd. In de Nieuwsflits kijken we terug op activiteiten en vooruit naar komende.

Tot slot is het initiatief genomen voor het plaatsen van een huiszwaluwentil op Recreatiepark de Goede Ree in Goedereede.

Ook de vele projecten binnen de werkgroep zijn (zeer) actief geweest dit seizoen, zoals moge blijken uit de volgende samenvattingen.

Project Watervogeltellingen

Goeree-Overflakkee telt 101 telgebieden. Niet alle gebieden worden door NLGO-leden geteld, een aantal gebieden wordt geteld door professionals. Vacante gebieden zijn er amper en dat al vele jaren, sommige gebieden worden al ruim 40 jaar geteld. Het aantal tellers ligt ruim boven de 20, waaruit blijkt dat een aantal personen meerdere gebieden telt.

Buiten de tellingen van 'gewone soorten' om kende ook dit telseizoen weer bijzondere waarnemingen; Amerikaanse Smient, Kleine Topper, Raaf, Bonte Kraai, Ross' Gans, Grauwe Gors en een Steenuiltje.

Het totaal aantal waargenomen vogels en de details vindt u in het volledige telverslag Watervogeltellingen 2024-2025, op de NLGO-website.

Project Akkervogels/Patrijs

Voor het Collectief Zuid Hollandse Eilanden (afd Goeree Overflakkee) telt de vogelwerkgroep van de vereniging voor Natuur en Landschapsbescherming Goeree Overflakkee (NLGO) een viertal ingezaaide natuurakkers. Deze akkers vallen onder de ANLb regeling. Op 1 augustus 2022 is officieel gestart met het tellen van de akkervogels in deze gebieden. Het NLGO-verslag is een vervolg op de tellingen van 2023 en 2024 en 2025. Het doel van de ingezaaide akkers is om een nieuw leefgebied te creëren voor o.a. de Patrijs en voedselgebied voor de akkervogels. Dit jaar zijn in geen enkele strook patrijzen waargenomen. Wel, bij al de telgebieden, in sommige aangrenzende percelen. Of ze gebruik maken van de akkers is niet bekend of waargenomen. Het volledige verslag, met meer details, vindt u op NLGO.nl.

Project Kerkuilen

Onze kerkuilenwerkgroep is begonnen in 1992 en bestond toen uit twee leden. Nu zijn er vijf personen bij betrokken waarvan er twee, na een opleiding, ook mogen ringen.

De activiteiten bestaan uit het zoeken naar geschikte nestplaatsen waar de door de kerkuilenwerkgroep vervaardigde nestkasten kunnen worden geplaatst. De overige werkzaamheden bestaan uit het controleren en schoonmaken van de bewoonde kasten en indien mogelijk het ringen van de aanwezige (jonge en/of adulte) kerkuilen. Vanaf 1 februari 1992 tot op dit moment, januari 2026, zijn er door de werkgroep 189 nestkasten geplaatst, waarvan er intussen ook weer veel zijn verdwenen.

Resultaten van de laatste drie jaren (2023, 2024,2025)
In 2023 zorgden 33 broedlocaties voor 29 succesvolle broedsels, terwijl er 4 legsels als mislukt werden genoteerd. In 2024 werden er 34 eerste en 2 tweede legsels aangetroffen. Een mooi aantal

maar hierbij zijn ook 11 nesten mislukt. (Eieren niet uitgekomen, dode jongen in de kasten.) Totaal maar 50 pulli uitgevlogen. In 2025 zijn er meer jonge uiltjes aangetroffen in een kleiner aantal kasten. Het gemiddelde per kast ligt dus hoger. In totaal zijn er dit verslagjaar 61 jonge kerkuilen “geboren.” Daarvan kwamen er 55 uit een eerste legsel en 6 uit geslaagde tweede legsels. Het gemiddelde aantal uitgevlogen jongen per nest bedroeg dit jaar 2,39. Op NLGO.nl vindt u het volledige verslag.

Project Strandbroedvogels

In 2025 zijn op Goeree in totaal acht broedgevallen van de bontbekplevier vastgesteld. Zes daarvan lagen tussen de Vrijheid en het Gorsje, één op het Groene Strand van de vuurtoren en één op het recreatiestrand aan de Brouwersdam (Middelplaat). De meeste nesten zijn afgezet met draad en waar mogelijk voorzien van een nestkooi. De ervaring van dit seizoen bevestigt dat nesten zonder kooi vrijwel altijd binnen enkele dagen gepredeerd worden, terwijl nesten mét kooi de ei-fase doorgaans goed doorlopen.

De lastigste fase komt nadat de jongen zijn uitgekomen. In veel gevallen verdwenen de kuikens binnen enkele dagen; alleen een nest rond half juli hield het iets langer vol. Predatie en verstoring lijken belangrijke factoren te blijven.

Nieuw dit jaar was een preventieve afzetting langs de stuifkerven tussen de Vrijheid en het Gorsje. Binnen enkele dagen vestigden twee paren zich achter deze afzetting. Deze aanpak geeft perspectief voor de komende jaren. De afgezette stukken strand dragen bij aan een betere start van het broedseizoen. Mogelijk kan deze aanpak ook op andere locaties worden toegepast, bijvoorbeeld bij de natuurlijke kerf, een paar honderd meter verder op van de huidige afzetting, of op het groene strand van de vuurtoren.

Verder speelde het weer dit jaar geen grote rol; er was geen hoogwater of harde wind die nesten hebben laten verdwijnen.

Een zorgpunt blijft het autoverkeer op het strand, met name tussen de Vrijheid en het Gorsje. De vele sporen maken geschikte broedplekken schaarser.

Kortom, voor 2026 is preventieve afzetting een goede stap om mee door te gaan en hopelijk komen er regels voor het rijden op het strand.

Project Van Pallandtpolder

De Van Pallandtpolder is een poldergebied van 75 hectare groot en is een proeftuin voor duurzame en innovatieve landbouw. De grond hiervoor is ter beschikking gesteld door de gemeente Goeree-Overflakkee. In 2021 is begonnen met de omvorming van grootschalige intensieve landbouwpercelen naar strokenlandbouw ten behoeve van natuurinclusieve kringlooplandbouw. In 2025 is de Van Pallandtpolder voor de vijfde keer gekarteerd op broedvogels. Tevens is vanaf 2022 de daarnaast gelegen Martina Corneliapolder jaarlijks geteld als referentiegebied. Deze polder is qua ligging en grootte (85 ha) vergelijkbaar met de Van Pallandtpolder. De kavelgrootte en de gewassen in de Martina Corneliapolder zijn vergelijkbaar met de meeste andere gangbare polders in de omgeving. Naast broedvogeltellingen zijn in beide gebieden in de periode juli 2024 t/m maart 2025 maandelijks tellingen uitgevoerd van overwinterende vogels. De vogeltellingen zijn uitgevoerd om de ontwikkelingen in de aantallen broedvogels en overwinterende vogels nauwgezet te kunnen volgen, zodat de invloed van het nieuwe beheer in de Van Pallandtpolder kan worden vastgesteld. Bij voortgang van het project zullen deze tellingen de komende jaren worden gecontinueerd. Net als in

2024 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van passieve akoestische monitoring met behulp van geluidsrecorders. Hierbij worden dagelijks geluidsopnames gemaakt van zingende vogels die achteraf geanalyseerd kunnen worden. Ook is in 2025 een drone gebruikt ten behoeve van het onderzoek naar het uitvliegsucces van Kievit en Scholekster.Het project in de Van Pallandtpolder is een proeftuin voor duurzame en innovatieve kringlooplandbouw van Landbouwbedrijf Wesdorp en v.o.f. Groeneveld in samenwerking met het Louis Bolk Instituut, Sovon Vogelonderzoek Nederland (hierna Sovon), Lentiz MBO en Groenendijk Agro & Advies. Natuur- en Landschapsbescherming Goeree-Overflakkee (NLGO) helpt mee met de inventarisatie van vogels.

Het volledige verslag is te lezen op NLGO.nl, onder de WG van Pallandtpolder.

Project Weidevogels Polder Oude Oostdijk

Maart en april van 2025 waren zeer droog, in tegenstelling tot het voorjaar van 2024 dat zeer nat was. Toch waren er geen opvallende verschillen in de soortsamenstelling of de aantallen.
Een korte opsomming van de resultaten; het totaal aantal broedparen van de kievit is de afgelopen drie jaar ongeveer gelijk gebleven. Van de 60 nesten zijn er dit jaar 9 niet uitgekomen. De tureluurs zijn dit jaar flink toegenomen ondanks het droge jaar. De toename van het aantal broedparen grutto is het gevolg van de uitbreiding van het onderzoeksgebied aan de Jillesweg. Predatie vindt plaats door buizerd, slechtvalk, kraaien, verwilderde katten en bunzingen. Mogelijk ook door de vos, maar die is niet waargenomen. Het volledige verslag staat op de NLGO.nl, onder werkgroep Vogels.

Project Zomertortel

In 2025 zijn op 7 locaties, in de omgeving van eerder nestelende zomertortels, bijvoederlocaties gerealiseerd. Op deze locaties werd door projectleden wekelijks voer gestrooid over een twintig- tot veertigtal vierkante meters. Met deze actie proberen we de zomertortel, voor de periode direct na aankomst in Nederland, een extra voedselbron te bieden. Dit bijvoeren maakt onderdeel uit van een actieplan vanuit Vogelbescherming Nederland (VBN), geïnitieerd door de Europese unie. Het (biologische) voer wordt door VBN geleverd. Het bijvoeren is een tijdelijke noodmaatregel, bedoeld om de vogels na aankomst in Nederland extra aan te laten sterken, zodat ze aan legsels (kunnen) beginnen. Bij 6 van de 7 locaties zijn foeragerende vogels gesignaleerd en/of vastgelegd op beeld. Goed nieuws daarbij is dat op de bijvoerlocaties ook juvenielen zijn waargenomen. Het lijkt erop dat het gebruik toeneemt, alsof de vogels de plek ‘nog weten’ van het vorige seizoen. Daarmee was het bijvoeren ook in 2025 een succes.

Daarnaast is een voedselakker ingericht, aan de Oostdijkse weg in de Oostdijk. Voor het tweede jaar zijn we daar mee bezig. Veel werk, vooral het wieden kostte ons ook dit jaar vele uren.
Het resultaat..., is nog niet motiverend...
Wel duiven op nabijgelegen maisopslag en schapenwei, maar geen enkele duif, zelfs geen houtholen- of zomertortel, kon met de wildcamera worden vastgelegd op de voedselakker.

Dit jaar zijn ook de resultaten van de DNA-analyse bekend geworden, van het vorig seizoen (2024) verzamelde uitwerpselen. De heldere conclusie; in het voorjaar wordt, naast bijvoederplekken, vooral gefoerageerd op winterpostelein. In de (na)zomer vooral op Zeewolfsmelk, dat groeit op de Kwade Hoek. Weinig tot geen sporen van akkergewassen of -granen.

Onze plannen voor 2026: we blijven bijvoeren én we moeten zuinig zijn op de Kwade Hoek.

En die akker, zeker nu we een nieuwe methode bedacht hebben om het onkruid onder de duim te houden, daar gaan we nog maar even mee door.
De populatie zomertortels op de kop van Goeree over het afgelopen seizoen is afgenomen naar 22 broedparen, een lichte achteruitgang. Hopelijk is dit incidenteel.

Project Huiszwaluwtellingen

Het jaarverslag bestaat uit een teloverzicht over de laatste 20 jaar. Dit is in te zien op NLGO.nl, in het verslag 'Telling huiszwaluwen 2025'. Helaas bevat het overzicht niet de cijfers van alle tellocaties op Goeree Overflakkee daar niet alle tellers toestemming hebben gegeven, op de SOVON-site, om de gegevens in te zien. Ook zijn er dit jaar een aantal locaties niet geteld, een teller heeft aangegeven te stoppen. Daardoor zijn de volgende gebieden vacant:

- Oude Kraayer Sommelsdijk
- Westdijk 2 Dirksland
- Ouddorp vuurtoren

Wie is in de gelegenheid volgend jaar één van deze gebieden te tellen? U wordt van harte uitgenodigd zich te melden via info@nlgo.nl.
Uit de telgegevens volgt helaas de conclusies dat over het algemeen het aantal nesten per locatie op veel plekken toch wel afgenomen is. NLGO heeft een aantal kunstnesten beschikbaar gesteld. Wie een goede locatie weet, meldt u bij info@nlgo.nl. Alle tellers weer heel erg bedankt voor hun inzet!

Project Voedselbos Lust & Last vogeltellingen

In 2023 en 2024 is begonnen met een nulmeting. In 2025 zijn alle velden zo goed als aangeplant en dat is gelijk te zien in de akkervogels zoals Grasmus en Graspieper die zich daarin thuis voelen. De tellingen zijn uitgevoerd door Ineke Kamp uit Sommelsdijk. Zij telt elke maand de soorten en de maanden april, mei en juni op verschillende dagen en tijden voor de BMP. Alle gegevens worden vastgelegd bij SOVON. In totaal zijn er 21 tellingen geweest.

Vlinders

In totaal zijn er 18 routes gelopen, twee meer dan in 2024, waarbij 31 soorten dagvlinders zijn waargenomen. Het klein koolwitje was met 1.728 meldingen de meest getelde soort, gevolgd door het groot koolwitje (1.048) en de dagpauwoog (927). Het gemiddeld aantal vlinders per bezoek varieert per jaar, maar in tegenstelling tot het landelijke beeld is op het eiland geen duidelijke neerwaartse trend zichtbaar. Landelijk neemt het scheefbloemwitje toe sinds zijn vestiging in Nederland in 2015, maar op het eiland is deze soort slechts op één route waargenomen. Opvallend is ook de opkomst van het kaasjeskruiddikkopje: na eerdere signalen op Schouwen werd op 27 april de eerste vlinder gemeld op de strandhaak van de Kwade Hoek, en uiteindelijk is de soort op één route vastgesteld. Daarnaast zijn op drie locaties nachtvlinders geteld en worden op drie routes ook hommels gemonitord, waarvan op één route sinds 5 juli de hommels op naam worden gebracht.

Planten

De Plantenwerkgroep kent op dit moment drie activiteiten (of projecten), waarvan in het volgende de samenvatting van hun jaarverslagen is weergegeven. Voor de werkgroep Kop van Goeree heeft zich helaas nog geen coördinator gemeld. De hoop was dat iemand uit de plantencursus zich zou melden, die vanuit werkgroep (of activiteit of project) Planten Oost-Flakkee succesvol is georganiseerd.

Project Planten Oost-Flakkee

In 2025 hebben we als trekpleister de hybride cursus Wilde Planten mogen realiseren. Het bijzondere hieraan is dat de online lessen volledig zijn aangeboden door FLORON, inclusief lesmateriaal in een “echte” map. De fysieke lessen zijn in de wijde omgeving te velde gevolgd, zelfs bij de Kwade Hoek en de Grevelingendam. De determinatielessen konden we aanbieden in een gehuurde ruimte bij Hofstede Lust en Last te Sommelsdijk. Tijdens de jaarvergadering Planten Oost-Flakkee, inclusief deelnemers cursus, bleken veel van de aanwezigen een FLORON-certificaat te hebben behaald: huiswerk netjes ingestuurd met een ”voldoende” beoordeling. Hierdoor is de Plantenwerkgroep breder geworden, wat ook moedgevend is naar de toekomst gezien.

De gewone Plantenwerkgroep activiteiten vinden vaak om de week plaats, op verschillende locaties maximaal een half uur rijden vanuit Tholen gezien.

Waterschap Hollandse Delta levert de laatste jaren mooie opdrachten aan: waterbergingen inventariseren met abundantie (bedekkingsgraad) en de nectarindex bepalen van dijken/bermen waar een speciaal maaibeheer wordt uitgevoerd.

Tijdens de Plantengroep jaarvergadering eind oktober hebben we aandacht besteed aan het afscheid van Florist Kirsten en ook aan het 45-jarig huwelijksjubileum van Florist en Gastdocente Corrie. Voor 2026 willen we een soortgelijk programma volgen als voorgaande jaren, GEEN cursus dit keer, maar wel bezoekjes aan wat verder weg gelegen gebiedjes en ook enkele determinatieavonden realiseren.

Project Plantenwerkgroep Kop van Goeree

Deze plantenwerkgroep is (nog) niet actief, vanwege het ontbreken van een coördinator.

Wie overweegt deze rol op zich te nemen wordt van harte uitgenodigd om via info@nlgo.nl meer informatie op te vragen.

Project Plantenonderzoek

In 2025 is deze werkgroep plantenonderzoek van start gegaan, primair voor de hogere planten, maar als we een insectenkenner mee kunnen nemen doen we dat ook graag. Naast enkele NLGO-leden met goede plantenkennis deden diverse ’buitenstaanders’ mee wat een verrijking kan betekenen voor ieders kennis.

Doel: minder bekende gebieden van particulieren, overheden en terreinbeheerders inventariseren en waarderen. Zie verder https://www.nlgo.nl/planten/plantenonderzoek

Onze werkwijze staat online: https://www.nlgo.nl/post/werkwijze-projectgroep-plantenonderzoek

Belangrijk is dat we niet alleen lijstjes planten maken maar deze ook interpreteren. Al ons werk is bovendien openbaar: 8 verslagen zijn terug te vinden op https://www.nlgo.nl/planten/plantenonderzoek.

Bijzondere vondsten en waarnemingen: de aantallen van het zeer bedreigde ruig viooltje op de Ooievaarsdijk waren verrassend hoog wat we ook met waterschap (eigenaar) hebben gedeeld i.v.m. toekomstig beheer. Ook aan de Jillesweg (ook waterschap) vonden we diverse Rode Lijstsoorten. Op de Oostdijkseweg vonden we in de tuin van onze oud-voorzitter diverse bijzondere graslanden en bedreigde bloemen. Diverse percelen in de Bokkepolder bracht aan het licht dat er meer dan 150 soorten alleen al in de huidige graslanden voorkomen en dat we de provincie adviseren een rijkgeschakeerd graslandbeheer te propageren en geen groot graafwerk voor vochtige duinvalleien (en ook geen bosaanleg). Kleinschalig beheer laat zien dat juist daardoor de variatie zeer groot is. Het onderscheid tussen ‘natuurgebied’ en ‘particulier erf’ is vals: op een erf kan het wel eens rijker zijn dan bij een terreinbeheerder. Dit heeft ook te maken met hoe je naar natuur kijkt. Officiële ‘Habitattypen’ ontworpen voor officiële natuurgebieden passen niet op kleinschalige, particuliere natuur.

NLGO - Groene Stranden

Deze werkgroep, voorheen Strand en Zee, is nog immer voortvarend bezig, samen met Natuurmonumenten en andere ‘Strandcommunities’, om voor Goeree-Overflakkee het landelijk predikaat Groene Stranden te verdienen en te behouden. Ook in 2025 zijn de stranden bij de Kwade Hoek en de Vuurtoren voorzien van een Groene Wimpel, dankzij hun inzet.

Het landelijke project Het Groene Strand heet per 1 juli 2025 ‘Coalitie Groene Strand’. Dit in samenwerking met verschillende organisaties waaronder Stichting Duinbehoud, Stichting ANEMOON, IVN, Vogelbescherming Nederland en de provinciale landschappen. Deze samenwerking geeft ondersteuning aan de communities en gemeenten voor natuurvriendelijke stranden. Voor ons als werkgroep onder andere belangrijk voor het bestellen van materialen en informatie over het groene strand.

Stichting KMVK (Blauwe Vlag) voert de inspecties uit voor het behalen van de groene wimpel. Ieder jaar zal de wimpel op een door hen gekozen locatie in Nederland worden uitgereikt. Stichting Duinbehoud zal samen met de groene strand webpagina in de nieuwsbrief DuinTopics op hun site, publiceren over Het Groene Strand.

2025 was op verschillende gebieden weer een actief jaar voor onze werkgroep educatie (De Groene Stranden-NLGO) met verschillende activiteiten die al een aantal jaren op het programma staan maar ook met nieuwe activiteiten. Een jaar met nieuwe ontwikkelingen en veranderingen zodat wij ons nog beter kunnen inzetten voor onze prachtige stranden. Op de website vindt u het volledige verslag.

Terreinbeheer

Wij kunnen weer terugkijken op een geslaagd jaar. Twee nieuwe vrijwilligers zijn er dit jaar bij de maandaggroep verwelkomd, van één vrijwilliger moesten we helaas defectief afscheid nemen en één vrijwilliger is om gezondheidsreden moeten stoppen. De werkgroep “de vliegende brigade” is op 20 maandagen actief geweest waarvan 18 volledig en de rest in een kleine “opruimen en versnipperen” bezetting.
De drie Vlinderidylles, één in Ouddorp, en één in Middelharnis zijn in oktober gemaaid en gehooid. We zijn Han Greven, Kees van ‘t Zelfde en Krijn Tanis weer veel dank verschuldigd voor het organiseren van de werkdagen en het perfect bijhouden van de technische hulpmiddelen.

Op de website vindt u het volledige verslag, onder Werkgroepen, Terreinbeheer.

Kenniscentrum Zandwallen

Het Kenniscentrum is een werkgroep van de NLGO en heeft als doel de kennis over het zandwallengebied te vergroten bij bezoekers, bestuur en eigenaren, de cultuurhistorische kwaliteit van het gebied te vergroten en het gebied te beschermen tegen aantastingen.

Ook in 2025 bestond de werkgroep uit 5 leden: Servaas van der Horst, Gjalt Huppes, Bob Rodenburg, Krijn Tanis en Wout Visser.

Afgelopen jaar hadden we wederom regulier overleg met ambtenaren van de gemeente Goeree-Overflakkee. Elke zes weken praten twee van ons met een aantal ambtenaren die gaan over toezicht, vergunningbeleid en cultuurhistorie. Beide partijen weten nu veel beter van elkaar wat er speelt en weten elkaar zeer goed te vinden.

De besproken onderwerpen zijn gedetailleerder na te lezen in het volledige verslag, toegankelijk via de website.

De vereniging Natuur- en Landschapsbescherming Goeree-Overflakkee is 43 jaar geleden opgericht om juist het zandwallenlandschap van Ouddorp te beschermen. Met ons Kenniscentrum Zandwallen proberen we op allerlei manieren burgers en bestuur ervan te overtuigen dat zandwallen, schurvelingen en kamers het beschermen waard zijn.
We zijn erg benieuwd naar de invloed die de handreiking van bureau SteenhuisMeurs op de bescherming van het zandwallenlandschap zal hebben. We houden u op de hoogte.

Planologie

Voor planologie is het afgelopen jaar nog steeds geen coördinator gevonden. Een groot deel is opgevangen door de werkgroep Omgevingswet, die zich ondermeer heeft beziggehouden met een reactie op de door de gemeente opgestelde omgevingsvisie.

Een aantal oude procedures lopen nog steeds, zoals Ouddorp-Bad Oost. Meer daarover bij OKRR. Ook het gezamenlijk met Duinbehoud in 2024 ingestelde beroep tegen de vergunning voor het 4x4 evenement op het strand bij Ouddorp heeft bij de rechtbank nog niet tot een uitspraak geleid. Het evenement is in 2025 overigens niet doorgegaan. Wellicht onder druk van de procedure.

De landschappelijke inpassing van het zonnepark bij Melissant is na de vergunningverlening achterwege gebleven. NLGO daarom een handhavingsverzoek ingediend, dat is afgewezen. Tegen de afwijzing is daarna bezwaar gemaakt. Ook het bezwaar is afgewezen. De gemeente heeft verzuimd de landschappelijke inpassing als voorwaarde op te nemen, hoewel de exploitant een voorstel daartoe wel bij de vergunningaanvraag had ingediend. Op basis van deze informatie bleek een verdere procedure kansloos. Overwogen wordt nog wel de gemeente en/of de exploitant van het zonnepark te bewegen tot compensatie elders.

Project Ouddorp Kust Ruimte en Rust

Groep bestaat uit: Gjalt Huppes, Chananja van Estrik, Paul van Kooten, Klaas van Heest, Carina Westhoeve

Doel van de groep: In evenwicht houden van de verblijfsrecreatie met natuur en landschap van Goeree Overflakkee

Belangrijkste kader voor de groep is het gemeentelijke recreatiebeleid zoals dat is vastgelegd in de Toeristisch-recreatieve visie 2025 en in de Omgevingsvisie 2025. Wij hebben als OKRR kunnen participeren in het opstellen van deze visies en zijn best tevreden met de uitgangspunten die daarin verwoord zijn:

• Verlagen van de druk van recreatie op natuur en de dorpen. Toekomstige recreatie vindt plaats zonder te grote druk op de woonkernen en natuur.

• Spreiden van de recreatie over (meerdere plekken op) het eiland, en niet alleen de kop.

• Voorkomen dat nieuwe recreatieparken permanent bewoond gaan worden.

Specifiek voor de kop is het uitgangspunt om de druk op de kop niet verder te verhogen en vooral in te zetten op kwaliteitsverbetering en meer variatie. Voor vakantieparken, B&B's en minicampings gaan we uit van het bestaande aanbod. Daarnaast is er ruimte voor andere vormen van recreatie, mits goed ingepast.

In 2025 hebben we ons gericht op de voortzetting van de juridische procedures tegen Ouddorp Bad Oost. We verwachten het hoger beroep in het voorjaar van 2026.

De juridische procedure tegen de gemeente over de handhaving van de aantallen campers op camping Brouwersdam hebben we teruggetrokken. Dit omdat wij via een WOO verzoek stukken hebben gekregen van de gemeente waaruit blijkt dat zij de handhaving zelf goed heeft opgepakt.

Project Omgevingswet / Provinciaal Overleg NNN en ZH-PLG

Groep bestaat uit: Gjalt Huppes, Max van der Sleen, Jan Zuidweg, Kees van ’t Zelfde, Jos Hendriks, Bram Schrier, Krijn Tanis

Deze groep heeft zich in 2026 beziggehouden met de volgende onderwerpen:

- Omgevingsvisie van de Gemeente,

- De uitbreiding van de NNN op GO,

- Het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie van de gemeente is de integrale strategische visie, voor de lange termijn voor de fysieke leefomgeving. NLGO heeft medio 2025 uitgebreid commentaar aangeleverd op de eerste concepten. Wij vinden dat de visie vele goede ambities bevat voor landschap en natuur. Complimenten. Waar het mis gaat is dat volgens de gemeente de natuur zich uitsluitend in de natuurgebieden bevindt. Wij pleiten voor een basiskwaliteit natuur, ook voor alle dijken, sloten, bermen, bomen en bosjes, daken en tuinen. En ook een plan van aanpak om deze basiskwaliteit natuur te optimaliseren. De gemeente heeft deze suggestie niet overgenomen, we gaan met ze in gesprek voor de evaluatie van de visie over twee jaar.

De uitbreiding van de NNN op GO

Deze uitbreiding van 107 hectare wordt gerealiseerd door de provincie en moet vooral plaatsvinden aan de binnenrand langs de Oostdijk en Nieuwendijk Goedereede en daarnaast op beperktere schaal bij de Slikken van Flakkee en op een perceel bij de Westplaat. Na een moeizame start in de samenwerking met de provincie heeft er eind 2025 een grote verbetering de relatie plaatsgevonden en is onze inbreng serieus genomen. We hebben voor ieder perceel mee kunnen denken over het ontwerp van de inrichting. Meer informatie op de site van de provincie.

Het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied

Dit is het programma van de provincie om de problematiek van de natuurgebieden aan te pakken. Het loopt al jaren, eerder was er landelijk 24 miljard voor beschikbaar, maar het kabinet Schoof heeft dit teruggebracht tot 60 miljoen voor heel Nederland. NLGO participeert vanaf het begin in dit programma en trekt daarin op met Natuurmonumenten, Zuid Hollands Landschap, Staatsbosbeheer en de natuurverenigingen van Voorne Putten en Hoekse Waard. Het programma heeft eind 2025 het “Gebiedsplan Goeree-Overflakkee 2026-2035, Naar een gebiedsgerichte aanpak voor natuur, water en klimaat” opgeleverd. Hierin worden doelen van de provincie genoemd en een aanpak. De agrarische natuurverenigingen spelen een grote rol bij de realisatie.

Onderdeel van het plan zijn concrete projectvoorstellen. NLGO heeft project nummer 9 ingebracht, de Groen-Blauwe Dooradering. Besluitvorming over de financiering vindt in de loop van 2026 plaats.

1. Voorbereiding Robuust Watersysteem Waterschap € 80.000

2. Pilot peilopzet Waterschap €120.000

3. Eiland van Waarde Landbouw €730.000

4. Robuuste datagedreven teelten Landbouw €650.000

5. Bodemkracht Landbouw €500.000

6. Ecologische verbindingszones Kop van Goeree Natuur €25.000

7. Ecosysteemplannen icoonsoorten Natuur €300.000

8. Uitbreiding Meetnet landschapselementen Natuur €250.000

9. Tien beste GBDA-zones Natuur €100.000

NLGO-Digitaal

In 2025 is de werkgroep NLGO-Digitaal met name verder doorgegaan met het bijhouden, verbeteren en optimaliseren van het digitale Documenten beheer in SharePoint, het Email gebruik in Exchange en de Website in WIX.

Het doel van de werkgroep NLGO Digitaal is een betrouwbare en gebruikersvriendelijke backoffice te zijn voor de NLGO-organisatie, dit met de nodige back-ups, autorisatie beheer en werkinstructies. In 2025 zijn er weer grote stappen gemaakt om dit doel te bereiken.

De werkgroep NLGO Digitaal, bestaande uit Otto van der Veken, Hans van Oostenbrugge en Ed van Wijk, is 14 keer in 2025 bij elkaar geweest voor overleg. Eind 2025 zijn 155 actie items afgehandeld en staan er 69 open.

Het plan voor 2026 is om met deze werkzaamheden door te gaan.